

Sygn. akt I ACa 780/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Rygiel
Sędziowie:	SSA Maria Kus-Trybek <u>SSA Jerzy Bess</u>
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2012 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 27 kwietnia 2012 r. sygn. akt I C 635/10

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 780/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2012 r., sygn. akt I C 635/10 zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. K. kwotę 107.834,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach postępowania. Przedmiotowa kwota została zasądzona tytułem odszkodowania za zniszczone mienie, w ramach ubezpieczenia OC samochodu marki M. o nr rej. (...).

Strona pozwana apelacją zaskarżyła niniejszy wyrok w całości, zarzucając:

- obrazę prawa materialnego, a to art. 361 § 1 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd, istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy przemieszczeniem się pojazdu m-ki M. nr rej. (...), posiadającego ubezpieczenie OC komunikacyjne w pozwanym Towarzystwie, a pożarem budynku położonego w miejscowości Z. należącego do powoda M. K., podczas gdy bezpośrednio przyczyną zdarzenia było podpalenie przez nieznaną sprawców dwóch pojazdów zaparkowanych na posesji powoda, przy czym „... najpierw doszło do pożaru busa m-ki M. nr rej. (...), ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. w W.. Rozwój pożaru następował od środka od przedniej części busa i rozwijał się w pojeździe o nr rej. (...) pożar ten spowodowany był rozprzestrzenieniem się ognia palącego się pojazdu o nr rej. (...)...”, co daje podstawę do stwierdzenia, iż przyczyną sprawczą zdarzenia było podpalenie - pierwsze - samochodu m-ki M. nr rej. (...), od którego następnie zapalił się M. nr rej. (...), powodując zwarcie instalacji elektrycznej i ew. przemieszczenie się tego pojazdu w kierunku budynku powoda. Ograniczanie odpowiedzialności za szkodę tylko i wyłącznie do ostatniego ogniwa w ciągu opisanego powyżej związku przyczynowego, jest niezgodne z przesłankami o jakich mowa w art. 361 § 1 k.c.

Biorąc pod uwagę powyższe strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- oddalenie powództwa,
- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego za I i II instancję wg norm przepisanych.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które Sąd Apelacyjny podziela i uznaje za własne. Odnoszą się do zarzutów apelacji należy przytoczyć podstawowe ustalenia i rozważania prawne Sądu I instancji.

Uwzględniając okoliczności powstałego pożaru samochodu marki M. o nr rej. (...), w następstwie którego pożar rozprzestrzenił się na budynek znajdujący się na nieruchomości powoda uznać należało, że spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody powstałe w związku z ruchem tego pojazdu

przewidziane w art. 436 § 2 k.c. i art. 34 ustawy z dnia 22.05.2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, rodząc tym samym odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego w związku z zawartą umową ubezpieczenia (art. 822 k.c.) Podkreślenia wymaga że w ocenie Sądu powód słusznie wywodzi, że w świetle ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu mechanicznego uważa się również szkodę powstałą podczas zatrzymania, postoju lub garażowania pojazdu oraz, że ubezpieczyciel odpowiada za szkodę powstałą podczas parkowania pojazdu mechanicznego także w granicach odpowiedzialności posiadacza tego pojazdu na zasadzie ryzyka.

W wyroku z dnia 11.04.2003 roku II CKN 1522/200 Sad Najwyższy stanął na stanowisku, że spowodowane ruchem pojazdu są także szkody powstałe w czasie krótkiego postoju pojazdu bądź w czasie wsiadania i wysiadania z niego, bądź wreszcie w czasie załadunku i wyładunku. Sąd Najwyższy podkreślił, że z istoty rzeczy katalog tych sytuacji uznawanych za objęte pojęciem ruchu pojazdu nie może być traktowany jako wyczerpujący. Powszechność dostępu do środków komunikacyjnych wprawianych w ruch za pomocą sił przyrody, zdominowanie przemieszczania osób i rzeczy przy użyciu tych środków, sposób ich zabezpieczenia i przechowywania – nie wyłączając garażowania mogą stanowić samoistne przyczyny szkód zarówno na osobie, jak i na mieniu. Pogląd ten należy zaaprobować w całej rozciągłości uznając, że również szkody spowodowane przez pojazd, który jest garażowany na posesji podlegają ochronie ubezpieczeniowej.

Stosownie do art. 436 § 1 k.c. odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 k.c. ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą przyrody. Jest to odpowiedzialności na zasadzie ryzyka,

gdzie dla jej przyjęcia wystarcza aby osoba poszkodowana wykazała zaistnienie szkody, zdarzenie wywołujące tę szkodę oraz związek przyczynowy między tym zdarzeniem a szkodą. Poszkodowany nie musi wykazywać winy sprawcy szkody jak przy odpowiedzialności na zasadach ogólnych. Przepis art. 436§1 k.c. przewiduje trzy sytuacje powodujące „przerwanie” związku przyczynowego mającego swój początek w ruchu pojazdu. Tymi okolicznościami, a właściwie przyczynami z innego łańcucha przyczyn i skutków, są: „siła wyższa”, „wyłączna” („wyłącznie”) wina poszkodowanego oraz „wyłączna wina osoby trzeciej”, za którą posiadacz samoistny nie ponosi odpowiedzialności. Z rozważanego punktu widzenia istotne znaczenie ma kwestia powstania szkody wyłącznie z winy osoby trzeciej. Chodzi tu o taką sytuację, gdy szkoda nie wiąże się przyczynowo (art. 361§1k.c.) z ruchem pojazdu mechanicznego, ale z zachowaniem się osoby trzeciej mieszczącym się w innym łańcuchu przyczynowym niż sam bezpośredni ruch pojazdu mechanicznego.

W orzecznictwie SN wyjaśniano, że gdy posiadacz pojazdu broni się wykazywaniem, że szkoda powstała wyłącznie z winy osoby trzeciej, nadal przyjmuje się jego odpowiedzialność, gdy udowodnione zostanie, że obok tej przyczyny działała jeszcze inna, która zaszła po jego stronie.

W sytuacji zaistniałej w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia właśnie z takim przypadkiem. Jak zostało ustalone bezpośrednio sprawstwo pożaru spowodowane zostało przez osoby trzecie, które podpaliły znajdujące się na nieruchomości powoda pojazdy. Niemniej jednak na skutek jego złego zaparkowania oraz ruchu pojazdu marki m. o nr rej o nr. rej (...) pożar ten rozprzestrzenił się na budynki powoda. Zatem w tej sytuacji obok przyczyny wywołania pożaru przez osoby trzecie zaistniała przyczyna w postaci samouruchomienia pojazdu, przesunięcia się go do ściany budynku, która to przyczyna spowodowała rozprzestrzenienie się pożaru na budynek powoda.

Wprawdzie, jak Sąd wyżej ustalił, pojazdy przed budynkiem powoda były parkowane odpłatnie, bowiem w zamian za to właściciel busów nie pobierał opłaty za przejazdy dzieci i żony powoda tymi busami, to jednak nie można wykluczyć winy kierowców w spowodowaniu zdarzenia, bowiem według umowy właściciela busów z powodem, pojazdy miały być zaparkowane w innym miejscu przy starym budynku, jednak kierowcy samowolnie zaparkowali w tym dniu te dwa pojazdy przed nowym budynkiem powoda. Gdyby zostały zaparkowane na uzgodnionym miejscu do spalenia się części nowego budynku, by nie doszło.

Zatem w przedmiotowej sprawie istniał związek przyczynowy pomiędzy ruchem pojazdu a powstałą szkodą.

Podsumowując, skoro strona pozwana odpowiada na zasadzie ryzyka na mocy art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c., gdyż wykazano związek przyczynowy pomiędzy powstaniem szkody a ruchem ubezpieczonego pojazdu, a strona pozwana nie zwolniła się od odpowiedzialności przez wykazanie, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności, to zarzut naruszenia art. 361 § 1 k.c. w tym kontekście jest bezzasadny.

Dlatego też Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono jak sentencji według zasady odpowiedzialności za wynik postępowania określonej w art. 98 § 1 k.p.c., natomiast co do wysokości zgodnie z ze stawkami określonymi w § 2 ust 1 i 2, § 6 pkt 6 oraz § 13 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163 poz. 1348).